

**Jozefa nővér
boldoggáavatása
(8. oldal)**

**Felszentelték
az új nagybecskereki
püspököt
(10. oldal)**

ISTEN NAGYOBB DICSŐSÉGÉRE

Magyar zarándokok Latin-Amerikában (6., 16. oldal)

Fogadalm-tétel

Szeptember 8., Kisboldogasszony ünnepe a verbita rendben mindig különleges nap: 1875-ben ezen a napon alapította Szent Arnold a missziós közösséget a hollandiai Steyllben. Azóta is az a szokás Európa szinte minden rendtartományában, hogy e napon kezdődik a noviciátus, azaz újoncidió, és ezen a napon teszik le fogadalmukat a missziós növendékek.

Idén ketten fejezték be a noviciátust az első ideiglenes foga-

Hajdu
János

dalmak letételével: *András Zoltán* és *Hajdu János*. Hat fiatal testvér (*Sanyi, Lourdu, Siju, Elmer, Lawrence* és *Seba*) megújította egy évre szóló fogadalmait. A két jelölt pedig megkezdte a noviciátust a kőszegi Szent Imre Misszióházban.

András
Zoltán

Imádkozunk a fiatalokért, akik misszionáriusként szeretnék szolgálni Istent!

Alapítónk nyomában

Az egész világ a mi plébániánk, azonban van egy anyaplébániánk is! Azért indultunk el augusztus 5-én Steyllbe, Hollandiába, hogy e szent helyet közelebbről is megismerjük. Hosszú, meglepetésekkel teli út után szerencsésen megérkeztünk a Szent Mihály Misszióházba, ahol családis fogadtatásban volt részünk.

Másnap lelki napot tartottunk, amit Arnold atyánk sírjánál kezdtünk ünnepélyes laudessel. Utána *Gergely* atya bemutatta nekünk a lengyel verbita vértanúk életét. Délután megismerkedtünk a misszióházzal, a missziós nővérek házával, valamint Steyllle, a faluval. Kirándulásunk során felkerestük azokat a helyeket, amelyek alapító atyánk életéhez kapcsolódnak. Jártunk a németországi Gochban, ahol *Arnold Janssen* 1837-ben született, Bonnban, ahol tanított, és a Rajna menti misszióházban, Sankt Augustinban.

Elutaztunk Hollandia fővárosába, Amszterdamba is, hogy a kirándulásunk teljes legyen. Vasárnapi szentmisén az örökimádó nővérek kápolnájában vettünk részt, utána rövid ideig beszélgettünk az egyik nővérrel. A steylli rektor meghívásának eleget téve, kirándulásunkat közösségi esttel fejeztük be, amelyről nem hiányzott a szokásos verbita jókedv és testvéri szeretet.

Nagyon örülök, hogy eljuthattam alapítónk sírjához, és ott kérhettem közbenjárását, hogy jó misszionárius legyek. Valamennyien megérezhettük, hogy bárhova is megyünk a világon, ott-hon vagyunk. Arnold atya egyik üzenete volt útravalónk hazafelé: „Éljen Jézus szíve az emberek szívében!”

Hurgoi Sándor SVD

Elhunyt P. Németh Antal SVD

Rendtestvérünk 1928-ban született a Somogy megyei Vízváron. Gimnáziumi tanulmányait a budatétényi Názáret Misszióházban kezdte, majd Kőszegen fejezte be. Ott volt novícius 1944-től és ott tette első fogadalmát 1946-ban. Az országot 1949-ben hagyta el, mikor is kalandos úton jutott el a németországi Sankt Augustin Misszióházba, ahol teológiai tanulmányait végezte. 1953-ban tett örökfogadalmat és szentelték pappá. Kinevezése a kanadai Granby-be szólt. Egyháztörténelmi tanulmányait később a Sorbonne-on végezte, majd doktorált, és mint középiskolai tanár munkálkodott. Nyolcvanéves korában, 2008. augusztus 7-én hunyt el Kanadában. Az Úr adjon örök békét kedves Antal atyának!

VILÁGPOSTA

A verbita missziós szerzetesek negyedéves hírlevele

E-mail: misszio@verbita.hu

Honlap: www.verbita.hu

Ingyenes, katolikus kiadvány,

fenntartása az olvasók önkéntes adományaiból történik. Isten fizesse meg a legkisebb adományt is!

Felelős kiadó: P. Juhos Ferenc SVD tartományfőnök

Főszerkesztő: Szerdahelyi Csongor

Tördelés: Bukovszki Antal • Korrektor: Agonás Szonja

Rendi konzulens: Zabos Róbert SVD

A szerkesztőség címe: 9730 Kőszeg, Park u. 1., tel.: 94/562-205

A szerzők gondolatai

nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

Nem kért kéziratot, fényképet nem küldünk vissza.

Nyomás: D-Plus Kft., 1037 Budapest, Csillaghegyi út 19-21.

Felelős vezető: Németh László ügyvezető

ISSN 1814-6163

Kapcsolatfelvétel a verbita missziókkal

P. BURBELA GERGELY SVD: 1223 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.

Tel.: 06-1-424-5668 vagy 06-30-418-9196

ZABOS RÓBERT SVD testvér: 9730 Kőszeg, Park u. 1.

Tel.: 06-94-562-205

Adományok, miseszövetségi befizetések:

11600006-00000000-12713314 • Kérésre küldünk csekket, adóigazolást!

Az ima ereje

Szeretettel köszöntelek benneteket. A világegyház ebben az évben *Szent Pálra* emlékezik. A mi rendünk, amint tudjátok, emellett még *Szent Janssen Arnold* és *Szent Freinademetz József* atyák emlékévé is meghirdette. Szeretnék néhány mondatot írni arról, hogy Arnold atyánk szíve is mennyire lángolt – akárcsak Szent Pál apostolé –, hogy Isten Igéje egyre inkább elterjedjen az egész világon, különösen a pogányok között.

Rendalapítónk apostoli tevékenységének legfőbb céljai voltak a protestánsok egyesítése a katolikus egyházzal és missziósház alapítása a pogányok közötti hittérítésre. Négy-öt évre elegendő pénzt gyűjtött, hogy *Szent Benedek* sírjánál, Monte Cassinóban a protestánsok megtéréséért mindennap legyen szentmise. Kérte a híveket is, hogy e szándéokra imádkozzanak. Még jobban érdekelt azonban a másik cél: a missziósház megalapítása Németországban. Ilyen ház akkor még nem volt sem német nyelvterületen, sem Hollandiában. Ennek ügye akkor vált mindennél fontosabbá számára, mikor a németországi kultúrharc megsemmisítette első

tervét, a protestánsok egyesítését. A gimnáziumi tanári munka sok idejét vett igénybe és korlátozta apostoli tevékenységében. Hogy teljesen az imaapostolokdásnak szentelhesse életét, feladta pedagógusi állását, és 1874-ben megalapította a Jézus Szíve Kis Hírnöke újságot, melynek segítségével állandóan ébren tudta tartani az érdeklődést a hittérítés iránt, és mind többeket tudott bekapcsolni a missziókért való imába. „Erre isteni áldás szükséges – írja. – És mivel minden áldást ki kell imádkozni, ki kell érdemelni, kérjük az olvasókat, papokat és laikusokat, hogy a legközelebbi szentáldozáskor e szándékot ajánlják Jézus Szent Szívének.” Az újság minden számának végén közölt egy imát, melyet a missziós országokért ajánlott fel és kérte az olvasókat, hogy az újságot addig ne tegyék le, míg ezt a szép imádságot el nem imádkozzák. És amit másnak ajánlott, azt tette maga is!

P. Juhos Ferenc SVD

A missziológia új területei

A Nemzetközi Missziológiai Társaság (IAMS) közgyűlése Jonathan J. Bonkot választotta meg a szervezet új elnökének augusztus 20-án Balatonfüreden. A kanadai történész az afrikai kereszténység kutatója, az egyesült államokbeli New Havenben működő Tengerentúli Missziós Tanulmányi Központ (OMSC) igazgatója, a missziológia egyik legrangosabb folyóiratának, az International Bulletin of Missionary Research kiadója. Az előző négyéves ciklusban a IAMS alelnöke volt.

Jonathan Bonk Etiópiában töltötte gyermek- és ifjúkorát, mert édesapja egy keresztény missziós szervezet képviselőjeként kétszáznál is több, leprásokat gyógyító kórházat épített szerte az afrikai országban. A IAMS új elnökének vonzódása a földrész iránt megmaradt, és egész szakmai karrierjét meghatározta. Legbüszkébb az Afrikai keresztény életrajztár nevű sorozatára, amely lexikonszerűen gyűjti kötetekbe a kontinens vezető keresztény személyiségeinek az életrajzát az első századtól napjainkig. Az adatbázis négy nyelven lát napvilágot, angolul, franciául, portugálul és szuahéliül. Kiadói tevékenysége nem kötődik felekezethez, jóllehet Bonk mennonita vallású, amely kiségyház a XVI. századi reformáció egyik radikális ágaként jött létre.

A Nemzetközi Missziológiai Társaság elnökeként szeretné elérni, hogy a missziológusok a jövőben nagyobb figyelmet szenteljenek a globalizációnak, az éghajlati változások várható társadalmi következményeinek és a nyugati fogyasztói mentalitás szegény országokba történő exportjában rejlő veszélyeknek. Meggyőződése szerint ezek a jelenségek Földünk egészé-

nek létét kockáztatják. Ezen kívül az új migrációs tendenciák problémakörére is rá szeretné irányítani a keresztény hitteljesztéssel foglalkozó tudományág figyelmét. Az elmúlt öt évszázadban európaiak áramlottak szét a világban és megváltoztatták az etnikai viszonyokat Amerikától Ausztráliáig és Dél-Afrikáig a világ jelentős részén. Most egy új migráció kezdetét éljük, amikor a nyugati világba tömegek érkeznek távoli országokból, magukkal hozva hagyományos életmódjukat és vallásukat. Közülük sokan keresztények, de az ő vallásosságuk is nagyon sokban különbözik a nyugati világ keresztényeinek vallásosságától. „Számos XXI. századi problémával szembesülünk missziológusként, és ezek kutatása is a feladatunk” – állítja Jonathan Bonk, a IAMS Balatonfüreden megválasztott új elnöke.

A balatonfüredi konferenciára a világ minden részéből 270 missziológus érke-

zett, köztük hús verbita. Az esemény előkészítő bizottságának munkájában és a konferencia záró istentiszteletén részt vett *Német László* SVD püspök, a sajtóirodát *Szerdahelyi Csongor*, a *Világposta* szerkesztője vezette és a magyar provinciából három verbita testvér segítette stewardként a nagyszabású nemzetközi rendezvény lebonyolítását.

Szerdahelyi Csongor

SEGÍTHETEK A HARMADIK VILÁG MISSZIÓJÁNAK?

Hála Istennek és a sok-sok jótevőnek, egyre több missziós projektet tudunk támogatni mi, magyarok. India szegényeinek műtétjeit támogattuk, egy indonéz verbita templom építéséhez járultunk hozzá, Botswana-ban AIDS-gyermekcentrum fenntartását segítettük, idén pedig a zambiai missziós nővérek prevenció programjához járultunk hozzá. Továbbra is várjuk a nagylelkű adományokat, melyekkel sok rászoruló/ránk szoruló embertársunk életét segíthetik a verbita missziósok. A misszió és a szolidaritás közös ügyünk, mellyel Krisztus egyenlőképp bizott meg minden embert. Számlaszámunk: **11600006-00000000-12713314**. Kérésre tájékoztatást, csekket, adóigazolást küldünk!

A legkisebb adományt is **HÁLÁSAN KÖSZÖNI** a verbita **Missziós Titkárság**:

Zabos Róbert svd testvér,

cím: **9730 Kőszeg, Park u. 1.**

tel.: **06-94-562-205** (munkanapokon 9–11 óra között)

e-mail: **misszio@verbita.hu**

web: **www.verbita.hu**

Missziós jubileumok Lengyelországban

Mészáros Feri atyával június 5-én Lengyelországba indultunk, hogy részt vehessünk a Bytom városában működő missziós imaközösség alapításának 25. és a Pápai Missziós Gyermekség Műve létrejöttének 150. évfordulóján.

Az imaközösséget édesanyám, *Burbela Franciska* alapította a bytomi ferences plébánián. *Lányi Béla* testvér öt éve, az első magyarországi missziós imaközösségek megalapításakor írt róluk.

Édesanyám afrikai utazása után, 1983-ban érezte meg, hogy milyen fontos a missziók támogatása és a missziókért való ima. A plébánia híveivel megosztotta tapasztalatait: más kultúrákban is, a nagy szegénység közepette milyen erősen él az emberekben az Isten utáni vágy.

Közösségében az eltelt negyed század alatt két missziós hivatás született és sok világi hívő ismerte fel a missziók és az evangélium hirdetésének fontosságát.

A közösség tíz, különböző rendekhez tartozó misszionáriust támogat imával és anyagilag is. Édesanyám saját munkájával mint varrónő, és gyűjtések eredményeképp sok adományt juttatott a missziók javára.

„Afrika-nap” Nagykanizsán

Kitűnő programsorozaton vehettünk részt május 29-én a nagykanizsai Honvéd Kaszinóban. A rendezvény célja az volt, hogy megismertesse a közönséget a fekete földrész népeinek változatos kultúrájával, a XIX–XX. századi magyar–afrikai kapcsolatok alakulásával. A gondosan előkészített műsor végig ezt a célt szolgálva, a rendezők által vártnál is jobban sikerült.

Az alkalomra hivatalos volt Kirner Zoltán becsehelyi plébános is, aki magával hozott két ghánai verbita misszionáriust. Nekünk, a nagykanizsai imaközösség tagjainak a nap fénypontja Lőrinc és Sebestyén egyszerű „missziója” volt. Személyes bemutatkozásuk előtt Zoltán atya mondott rövid ismertetőt a verbita rendről, az alapító Arnold atyáról és Jézus missziós parancsáról. Ezt követően ámuldozhattunk a két testvér magyar nyelvtudásán, de még ennél is jobban a szívükben élő szeretet és hála szóban-zenében történő közvetlen, egyszerű kifejezőmódján, amivel nagyban hozzájárultak az est családiassá tételéhez.

A jubileumi ünnepségen Mészáros Ferenc misszionárius tartott előadást Indonéziáról. Arról is beszámoltunk lengyel testvéreinknek, hogy Magyarországon is szépen fejlődnek a plébániai missziós imaközösségek.

A következő nagy esemény a Pápai Missziós Gyermekség Műve megalapításának százötven éves évfordulója volt. Krakkó-Lagiewnikiben, az Irgalmasság bazilikájában tartott megemlékezésen számos gyermekkel ünnepeltünk együtt.

Megtapasztaltuk, milyen fontos a gyermekek szívében már korán elültetni azt a gondolatot, hogy jó lenne az egész világgal megismertetni Jézust. Felismertük, hogy mielőbb ki kell építeni bennük a szolidaritás érzését, és rá kell őket ébreszteni a világ más tájain élő gyermekek iránti felelősségükre. A gyermekek missziókért mondott imája nyer leginkább meghallgatást az Irgalmas Isten előtt: tiszta szeretetük az egész világon kapcsolatot teremt köztük. Reméljük, Magyarországon is egyre több helyen megalakul a Pápai Missziós Gyermekség Műve.

Újult erővel és reménységgel jöttünk vissza Magyarországra. Mészáros Ferenc atya július 8-án visszaindult Indonéziába, hogy folytassa missziós munkáját.

Burbela Gergely SVD

Névsoruk az Úr tiszta tenyerén

Kényszer- vagy betegszabadságomat töltöttem három hónapig kis magyar hazámban 46 éves indonéz misszionáriusi élet után. Lelkileg feldobva, megújulva megyek vissza Indonéziába, Flores szigetére, mert papszentelés és új plébániatemplom szentelése vár ránk hamarosan. A középiskolás lányok internátusa is készül. Ennek befejezéséhez még tízezer euró hiányzott, mikor hazaérkeztem, de a magyar missziós barátok legújabb gyűjtése 1300 euróval csökkentette az összeget. Köszönöm a nagylelkű adományokat.

Szívből jövő hálát zengek az Úrnak, hogy mindig segített bennünket jó szívű embertestvérek által, akik közül sosem hiányoztak a magyar testvérek sem. Névsoruk az Úr tiszta tenyerén van megörökítve, és hisszük, hogy örökre.

Mészáros Feri SVD, boldog misszionárius

SOKSZÍNŰ VILÁGEGYHÁZ ••• SOKSZÍNŰ VILÁGEGYHÁZ ••• SOKSZÍNŰ VILÁGEGYHÁZ

■ **BRAZÍLIA: NÉVTELEN SZÜLÉS AZ ABORTUSZ MEGELŐZÉSÉRE.** Egy brazil törvénytervezet javasolja, hogy legalizálják a névtelen szülést, hogy azok az asszonyok, akik nem akarják vagy képtelenek felnevelni gyermeküket, anélkül szülhessenek és adhassák gyermeküket örökbe, hogy személyazonosságukat fel kelljen fedniük. Azt remélik, hogy effajta intézkedés nyomán csökken az abortuszok száma és a csecsemőelhagyások gyakorisága. Egy asszony, ha a névtelen szülést választja, mentesül a gyermekkel kapcsolatos minden törvényes és társadalmi felelősségtől. *Eduardo Valvedere*, a brazil Munkáspárt képviselője szerint a javaslat célja törvényes alternatívát nyújtani azoknak az anyáknak, akik nem szándékoznak felnevelni gyermeküket, anélkül, hogy ki lennének zárva az állami egészségügyi nyújtotta ingyenes terhesgondozási ellátásból. Véleménye szerint e célból az ilyen nők részére speciális programot kellene kidolgozni. Ez lehetővé tenné a baba örökbeadásának gyorsított eljárását, hogy a kicsi nyolchetes korára családba kerüljön. Addig is a szülők vagy családtagok kérvényezhetik a felügyeletet. A teljes örökbeadási procedúrát a kórház intézné. Az anya kilitét csak bírósági végzésre lehetne felfedni, vagy genetikai problémák esetén. „Személyazonosságát titokban tartva és álnéven, az anya világra hozhatná a gyermeket a szükséges egészségügyi ellátás mellett” – mondta Valvedere.

■ **MALAWI: A KATOLIKUS EGYHÁZ ELTILTJA A PAPSÁGOT A PÁRTPOLITIKÁTÓL.** Az afrikai Malawiban jövőre parlamenti választások lesznek, ezért a katolikus egyház felszólította papjait, hogy ne foglalozzanak pártpolitikával. A „*Felelősen a jövőnkért: együtt a 2009-es választások felé*” című pasztorális körlevélben a püspökök figyelmeztetnek, hogy felfüggesztik azokat a papokat, akik figyelmen kívül hagyják az utasítást. „A papoknak lehetnek személyes politikai vonzódásai, de ezek összhangban kell legyenek a hitükből fakadó

szempontokkal, amelyek biztosítják a személy méltóságát, különösen a szegényekét és a marginalizálódottakat” – olvasható a levélben.

■ **DÉL-AFRIKA: GYŰLŐLETHULLÁM JOHANNESBURGBAN.** Idegengyűlölő támadások hulláma söpört végig Johannesburg külterületén a nyáron. Csőcselék támadott meg Mozambikból származó bevándorlókat és gyűjtogatott, az apartheid idők jeleneteit idézve. A lincseléseknek huszonkét halálos áldozata van.

■ **URUGUAY: A PÜSPÖKÖK VISSZAUTASÍTJÁK AZ ABORTUSZT TÁMOGATÓK SÉRTŐ PLAKÁTJAIT.** Az uruguayi püspöki konferencia elnöke, *Carlos Collazzi* püspök (képünkön), határozottan visszautasítja azt a kampányt, melynek során egy feminista szervezet az abortusz legalizálását követeli. Az abortusz hívei támogatógyűjtés céljából olyan plakátokat helyeztek ki, melyeken a rózsafüzér anyaméh formában látható, olyan képaláírásokkal, mint: „Vegyétek le a rózsafüzéreteket a petefészkeinkről!”; „A saját testünkhöz való jog nem hit kérdése. Demokrácia kérdése.” Egy rádióinterjúban Collazzi püspök azt nyilatkozta, hogy a kampány a demokrácia elveivel ellentétes és nem tartja tiszteletben az uruguayi nép számára fontos vallási szimbólumokat. A püspökök számos alkalommal adtak ki állásfoglalást, melyek jelzik, hogy nem hagyják figyelmen kívül a bonyolult körülményeket, melyekkel sok állapotos nőnek szembe kell néznie. „Tudjuk – mondta Collazzi püspök –, hogy a szociális egyenlőtlenségekkel foglalkozni kell, hogy nyilvánvalóak legyenek a nehézségek, melyekkel a várandós anyáknak meg kell küzdeniük, de a püspököket és a hívőket nem lehet fundamentalizmussal vádolni, amikor a meg nem születettek jogait védik.”

■ **WASHINGTON DC: A 2008. ÉVI PAPERMEZS IGEN VÁLTOZATOS.** Egy tanulmány megállapítja, hogy igen változatos az összetétele azoknak a ifjaknak, akiket idén szentelnek pappá az Egyesült Államokban. Az USA püspöki konferenciája elnökének sajtóközleményében az olvasható, hogy 2008-ban 401 főt szentelnek pappá. A georgetowni egyetemen végzett felmérés szerint a legtöbb szentelendő születése óta katolikus, tíz százalékuk konvertita, vagyis későbbi megtérő. A jelöltek általá-

ban katolikus középiskolába és katolikus egyetemre jártak. Átlagéletkoruk 36 év az egyházmegyei papság és 39 a szerzetes papság esetében. Az új papok körülbelül harmada 25–29 éves, negyven százaléka a harmincas éveit tapossa, a többi negyven fölött van. Az is érdekes, hogy a szentelendők egyharmada nem az Egyesült Államokban született.

■ **VATIKÁN: AZ ÚJRAEVANGELICÍÓ KULCSA.** Példamutató életet élni – ez a kulcsa az olyan országok újraevangelizálásának, melyek elfelejtették keresztény gyökereiket – mondta XVI. *Benedek* pápa a június 11-i általános kihallgatáson. *Szent Kolumbán* (képünkön) VI. századi ír szerzetest, Európa egyik atyját hozta példának, aki segítette újraevangelizálni Európának azt a részét, amely összeroskadt a pogányság

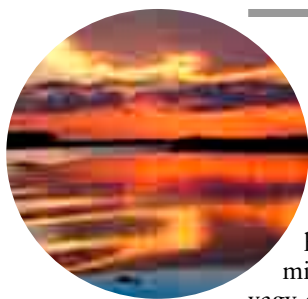

újjáéledése következtében. „Kolumbán minden energiáját arra fordította, hogy táplálja Európa sarjadó keresztény gyökereit. Szellemi erejével, hitével, Isten és felebarátai iránti szeretetével egyike volt Európa atyjainak, és ma is mutatja, hol vannak azok a gyökerek, melyekből Európa újjászülehet” – mondta a pápa.

■ **AUSZTRÁLIA: KÉT NŐT SZENTELTEK PÜSPÖKKÉ AZ ANGLIKÁN EGYHÁZBAN.** Évtizedes viták után az ausztráliai anglikánok két nőt szenteltek püspökké. Az ügy támogatói úgy jellemezték az eseményt, hogy az áttörés a nemek egyenlősége terén az egyházban. A női püspökök felszentelését ellenzők azonban figyelmeztetnek, hogy ez az egyház további szakadásához vezethet Ausztrália-szerte.

■ **NEPÁL: A KERESZTÉNYEK ÜDVÖZLIK A VILÁGI KÖZTÁRSASÁGGÁ ALAKULÁST.** Nepálban a keresztények, köztük a katolikusok is megünnepelték, hogy a nemrég megválasztott országgyűlés határozata értelmében az eddigi hindu királyságból világi köztársaság lesz, vagyis eltörlik a monarchiát. „Ez a győzelem a vallásszabadság győzelme is” – nyilatkozta Simon Pandey, a Nepáli Nemzeti Egyházak Szövetségének főtitkára.

Magyar zarándokok Paraguayban

Már-már hagyománynak tekinthető, hogy *Hirth Vilmos* verbita missziós atya augusztus végén papok vagy civilek kis csoportját kíséri el háromhetes misszióba egykori missziós területére, Paraguayba, ahol három évtizeden át szolgált.

Ma egy hete, hogy megérkeztünk a dél-amerikai országba. Napról napra lépésenként igyekszünk felfedezni a keresztény missziók mindennapi életének rejtelseit itt, a trópusokon. Ízelítőt kaptunk a vallási, szociális és társadalmi életből.

Gaál Jenő

atyá egykori plébániáján, Coronelel Bogadóban a templom falai és szobrai szinte megremegtek a

Magyarok és leszármazottaik

cursillisták *De colores* énekétől, amellyel bennünket fogadtak. A másik nagy lelki felüdülés a maroknyi magyar közösséggel együtt ünnepelt Szent István-napi mise volt.

Természetesen a lelkek táplálása, amely lakomát a látogatóba érkezett magyar atyák kínálták, a helybeliek részéről sem maradt viszonzás nélkül. Nincs olyan este, hogy Vilmos atya barátai ne hívnának meg bennünket finom asado-partiyrá (roston sült marha), amely mindig kellemes beszélgetésekkel fűszerezett.

Hogy kulturális és történelmi ismereteinket is bővítsük, egy paraguayi és egy argentinai jezsuita redukciót is meglátogattunk,

ahová a hódítók kegyetlenségével szemben védtelen őslakókat, a guaraní indiánokat a XVII–XVIII. században a jezsuita atyák befogadták.

A szociális élet nehézségeibe azáltal pillanthattunk bele, hogy a főváros centrumában sétálva lépten-nyomon gépfegyveres katonák és rendőrök csoportjaival találkoztunk. Csak hazatérve, az esti híradóból tudtuk meg, hogy a nemrég államelnökké megválasztott verbita püspök, *Fernando Lugo* egyre inkább szembe kell hogy nézzen a hatvan évig uralkodó párt leváltott vezéréivel, akik mielőbb

szabadulni szeretnének attól az embertől, aki miatt hatalmuk elveszett, és a tömegek végre szabadnak érezhetik magukat. Az ország érezhetően fellélegzett Lugo államelnöki székbe kerülése óta.

Nemrég érkeztünk vissza Asunciónba, a fővárosba Caacupéból, arról a Szűzanya-kegyhelyről, amely hallatán minden para-

guayi szíve büszkén megdobban. Ott a szentmisében minden Magyarországon és hazájától távol élő magyart felajánlottunk a Caacupéi Szűzanyának, hogy fogadjon köntöse alá mindenkit, aki e világban élete útját rója a Tökéletesség felé.

Még előttünk áll az a város, ahol Vili atya a legtöbb időt töltötte. Húsz évig szolgált Ciudad del Estében a paraguayi népet. Ő hazaérkezik, mi pedig elkísérjük őt, hogy megtanuljunk tőle, milyen egy misszionárius mindennapi élete szeretett indiánjai között. Közben *Varga János* atyát is meglátogatjuk, aki Argentína Misiones nevű tartományának egyik közösségében, San Andresitóban él.

Szeptember eleji hazatérésünk előtt a teljesség kedvéért még a brazil *Cristo Corcovaónál* tesszünk egy látogatást Rio de Janeiróban.

Zabos Robi svd

Trinidad, templomkapu

San Ignacio

Kincsünk a misszió!

Idén kincskeresésre hívtuk a missziós táborok lakóit július folyamán Zsámbékra, Kőszegre és Tornyiszentmiklósr.

A keresgélés a tábor minden apró rezdülésében benne volt, meghatározta annak programjait. Minden napnak megvolt a maga kincse – és eszköze. Életünket egy meghatározott kultúra szóttesén éljük. Misszionáriusok előadásai által távoli népek kincseivel ismerkedtek meg a résztvevők. A Szentírás kincseit a lelki vezető atyák tárták a táborozók elé, hogy a Biblia évében

még inkább elmerüljünk annak ismeretében. Az egymás iránti szolgálat kincsét egészen gyakorlatias módon sajátíthattuk el: akadályversenyen, kézműves foglalkozásokon, sporteseményeken, hogy észrevegyük, egymást segítve sokkal könnyebbek és szebbek mindennapjaink. Az utolsó közösen keresett kincsünk pedig maga az élet volt, mely Istenben gyökerezve válhat teljessé.

Tornyiszentmiklós

A tábor szerkezetéről talán nem kell sokat szólnunk, ugyanis minden évben hasonlóképp épül fel. Viszont tartalommal az adott pillanat örömei töltik meg. A zsámbéki gyermektábornak idén is a premontrei nővérek nagy szíve és iskolájuk kitárt kapuja adott helyet. A két szerzetesrend évek óta együtt szervezi e táborot, ami – büszkén állíthatjuk – egyedüli példa az egész országban. „Egy kis ima, egy kis áldozat” révén minden lehetséges – tapasztalhattuk meg a tábor mindennapjaiban.

Kőszegre, a misszióház parkjában érdekes módon nagyrészt olyan fiatalok érkeztek, akik korábban voltak már missziós táborban, és most visszatértek. Ez családias hangulatot kölcsönzött a hétnek. Tornyiszentmiklós vadászkastélyában pedig fordítva; azok voltak többségben, akik idén ismerkedtek meg a missziós táborral. Nagy értéke volt a kőszegi tábornak, hogy idén először a

Szombathelyi Egyházmegye Ifjúsági Fórumával közösen szervezhetjük meg. Egyházunk közösségi élete színesedik ezáltal, és az együttműködés újabb barátságokat eredményez. Azt hiszem, hogy ennek az összefogásnak köszönhetően a missziós táborok életében még nem tapasztalt élményeknek lehetnek részesei a résztvevők. Mint például a pónisimogatás és -lovaglás, majd a derékiig érő tóban történt vadvízi evezés. A helybeliek térdüket csapkodva nevettek, mikor látták, hogy hatalmas vadvízi gumicsónakokkal versenyeztek a csapatok a sekély tó apró szigete körül. A csoportvezetők kis evezőkkel próbálták irányítani a vastag falú csónakokat, míg 8–10 fős csapatuk kézzel kapálózva evezett. Kezdetben a fiatalok úgy tudták, hogy a tó három méter mély, ezért mindenki messziről világító narancssárga mentőmellényt vett fel. A turpisság csak akkor derült ki, mikor az első fiatal a vízbe esett...

Egyik nap, mikor az esti programhoz készülődtünk, egy szirénázó rendőrautó állt meg padlófékkel a táborban. Határsértők rabolták ki a falut, és a tábor lakóit kéri az elrabolt értékek és a

határsértők felkutatásában. Az egyik csapatot egy biztos úr, a másikat a polgárőr, a harmadikat a plébános atya vezette. Egyesek rémült arccal, mások hitetlenkedve hallgatták a komoly szavakat. Egészen bonyolult történet állt össze a domboldalon felfelé vezető úton: a határsértők csakis kínaiak lehetnek, akik a budapesti nyolcadik kerületbe igyekezve rabolták ki Tornyiszentmiklóst. Ott a helyi maffiával szövetkezve emberkereskedelemmel foglalkoznak...

Kőszeg

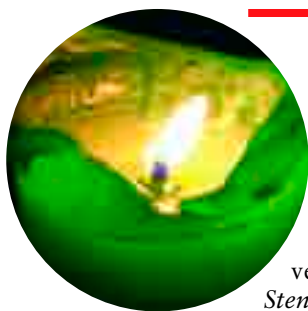
Az eredmény néhány átkutatott borospince volt. Két „bűnözőt” találtunk. Az első (aki valójában az egyik pince gazdája) megúsza annyival, hogy bilincsbe verve vitték a frissen avatott nyomozók, a második (aki pedig egy helybéli erdősz) már rosszabbul járt, mivel egy karatében jeleskedő munkatárs talált rá. A pincéből feltörő kiáltások után sejtettük, hogy az áldozat nem sok jóra számíthatott. Ilyen lehet egy igazi valóságshow is?

Az idei táborokból sem hiányoztak az ismereteket bővítő előadások, a kézműves és szórakoztató foglalkozások. Mindezt számtalan jótevőnknek kell újra és újra köszönetet mondanunk táborozók, munkatársak és verbiták nevében! Plébániák, imaközösségek, falvak fogtak össze, hogy közel ötszáz fiatal tölthessen el egy-egy csodálatos hetet a keresztény missziók jegyében. Isten fizesse meg a segítők jóságát!

Ahogy a táborban búcsúztunk, most is hasonlóan teszek: a világmisszió 2008-as ünnepén, október 11-én, szombaton a budai ciszterci plébániatemplomban ismét találkozunk!

Zabos Robi svd

A *Világposta* legutóbbi számában már közöltük, milyen nagy öröm érte nővéreinket, a Szentlélek Szolgálói Missziós Nővéreket – és természetesen velük együtt minket, verbitákat is. Jozefa anyát (*Hendrina Stenmanns*, 1852–1903) Péter-Pál ünnepétől kezdve a boldogok között tisztelhetjük.

Külön megtiszteltetés volt, hogy a boldoggáavatás ünnepét a hollandiai anyaházunk közelében ünnepelhettük. Ebben a cikkben nem is egy ünnepségről kell hírt adnom, hanem egész ünnepségsorozatról, melyet kitűnő érzékkel szerveztek és rendeztek meg nővéreink és mindazok, akik fontosnak érezték ezt az alkalmat.

Már a boldoggáavatást megelőző nap este, a viglián érezni lehetett, hogy itt valami más, mint a szokványos egyházi ünnep. A steyli Szent Rókus-plébániatemplomban kezdődtek az események. Már a nővérek csaknem megtöltötték ezt a nem kis templomot, ahol sajátos liturgiájukba mindannyian bekapcsolódtunk. Azért mondom így, mert ez nem szentmise volt, hanem olyan igeliturgiához kapcsolt meditáció, melyben nemcsak az általunk már-már megszokott kulturális sokszínűségnek jutott hely, hanem spontán, érzelemgazdag megnyilvánulásoknak is, melyekre bátran mondhatom, ilyet mi, férfiak nemigen tudunk szervezni. Ennek az estének az élménye úgy kötött össze minket, ahogy mi kötöttük össze a liturgikus füzetünkben található színes szalagunkat az ünnepség csúcspontján. Semmi sem fejezhette volna ki ennél jobban, hogy egy családba tartozunk, melynek most egyik alapító anyját ünnepeljük, mi pedig mind testvérek vagyunk.

Másnap félórás sétával mentünk át a szomszédos Tegelenbe, ahol szabadtéri szentmisén vettünk részt. A Doolhof egy gyönyörű szabadtéri színpad, mely kifejezetten a nagypénteki passiójátékokra lett kialakítva impozáns állandó díszleteivel és amfiteátrumszerű lelátójával. Nekünk, Arnold atya gyermekeinek meghatározó tapasztalat volt, hogy alapítónk halálának századik évében nemcsak azt mondhattuk el ezen az ünnepen, hogy az oroszoktól a portugálig és az írtól az olaszig találkozhattunk rendtestvérekkel és nővérekkel, de azt is, hogy argentinokkal ugyanúgy összefuthattunk, mint ausztrálokkal vagy kínaiakkal. És ez nem pusztán

A steyli missziósház kertjében

Jozefa nővér boldog

Boldoggáavatása

a szerzetesekre volt igaz, de a rokonszenvező zarándokokra is ugyanúgy érvényes volt. A körülbelül háromezer ember ugyan nem hasonlítható a Szent Péter téri hihetetlen tömegre, akik az egész világegyházat szokták jelképezni, ugyanakkor ennek a sokaságnak is volt egyfajta varázsa: a személyesség, a családiasság. Itt minden Jozefa anyáról szólt, és arról, milyen csodát vitt végbe benne a Szentlélek, természetesen nem nélküle. Ám az ünnep a holland egyházzal is szólt – mivel elsődlegesen ott működött Jozefa anyja –, reményt és célt adva az utóbbi évtizedekben sokat bíralt tagjainak. Ahogy liturgikus füzetünk hátlapján állt: „A mi misszióink lényege, hogy minden szívét megnyissunk a szeretetre” (Boldog Jozefa anyja). A főcelebráns *Frans*

Szlovák missziós nővérek népviseletben

Wiertz roermondi püspök volt, a Szentszékét Őminenciája *José Saraiva Martins* bíboros képviselte.

Másnap buszokkal látogattunk el a nem oly távol fekvő németországi Issumba, Boldog Jozefa anyja szülővárosába, ahol a hasonló ünnepélyességgel megrendezett hálaadó szentmise keretében elhelyezték Jozefa anyja ereklyéit a plébániatemplomban.

Vörös Klára nővér,
Tóth Zoltán atya,
Dobó Krisztina nővér

Lettman münsteri püspök, aki a szentmisét bemutatta, a Münsteri Egyházmegye olyan szentjei közé helyezte Jozefa anyát, mint *Kempis Tamás* vagy *Terézia Benedikta*, vagyis *Edit Stein*, akiket szintén magáénak tart ez a püspökség.

Bár Magyarország távol van Hollandiától, minket sem hagynak érintetlenül ezek az események, ugyanis nővéreink, a Szentlélek Szolgálói Missziós Nővérek idén ősszel telepednek le újra hazánkban, Budatétényben, és ebből az alkalmából Boldog Jozefa anyja pártfogása alá helyezik kezdeményezésüket.

P. Tóth Zoltán SVD

Tanító, főpap és pásztor

Erdő Péter bíboros prímás, esztergom–budapesti érsek július 5-én felszentelte Német László verbita missziós atyát a Nagybecskereki Egyházmegye megyéspüspökévé. Az ünnepségre a szerbiai Nagybecskerek városában került sor, a *Nepomuki Szent Jánosról* elnevezett, nemrégén felújított székesegyházban. A meghívott vendégekkel és az egyházmegye híveivel teljesen megtelt a templom. A közel háromszáz vendég között jelen volt huszonhét püspök a Kárpát-medence egész területéről. A két társszentelő *Juliusz Janusz* budapesti apostoli nuncius és *Huzsvár László* nyugalmazott főpásztor voltak. A liturgia keretében a pápai bullát *Eugenio Sbarbaro* belgrádi nuncius olvasta fel latinul. Az ortodox és a protestáns egyházak is képviseltették magukat. Az ünnepi szentmisét családiassá tette László atya édesanyjának jelenléte, valamint az egész világról érkezett verbita szerzetesek részvétele. Külön említést érdemel *Konrad Keller*, aki az Isteni Ige Társasága általános rendfőnökének helyettese és az új püspök személyes barátja.

A szentelési szentmise nyelve többnyire magyar volt, de az evangélium négy nyelven, és az eucharisztikus ima latinul hangzott el. A püspöki hivatásról Erdő Péter bíboros a homíliában kifejtette, hogy a püspök Krisztust jeleníti meg a hívők körében, mint tanítót, főpapot és pásztor. Mély értelmű egybeesés volt, hogy Német püspök urat azon a napon szentelték fel, amikor a helyi egyház *Szent Cirillt* és *Metódot* ünnepli, akik szintén misszionáriusként teljesítették hivatásukat. A főszentelő kézrátétele után átadták a püspöki jelvényeket: az evangéliumos könyvet, a gyűrűt, a mitrát és a pásztorbotot.

Az új püspök a mise végén – amelynek ő volt a főcelebránsa –, a *Te Deum* eléneklése közben áldást osztva, körmenetben vonult végig a templom, majd hat nyelven elmondta székfoglaló beszédét. Az egyházmegye múltjában sok szomorú esemény történt, hangzott el a beszédben: az ősi csanádi püspökség Trianon utáni feldarabolása, a második világháború utáni megtorlások és a kilencvenes években zajlott balkáni háborút követő elvándorlás. „A mi Istenünk azonban az élő Isten: a múlt az ő kezében van, hagyjuk rá a múlt sebeinek gyógyítását, és foglalkozzunk a jövővel” – tette hozzá az újdonsült főpásztor.

Jelmondatáról – Áldjátok, az Úrnak minden művei, az Urat! – elmondta: Isten áldani az egész teremtett világ legfőbb hivatása, az ember számára pedig, aki ezt tudatosan is megteheti, kitüntetés,

feladat és egyben hivatás is. Isten áldani azt jelenti, hogy észre tudjuk venni csodás tetteit, amelyeket az idők kezdete óta véghezvisz.

Saját életútját felelevenítve megjegyezte: „Bácskából indulva 31 éve hagytam el a volt Jugoszláviát, most pedig a Bánátba térek vissza, ez lesz az új hazám. Veletek együtt, világi híveim, kedves paptestvéreim és szerzetes testvéreim, szeretném úgy alakítani a jelenünket, hogy abban Isten működni tudjon, mert Isten nélkül nincs jövőnk. Nemcsak nekünk, magyaroknak, hanem a többi itt élő nemzetnek és nemzetiségnek sem.”

Hajdu János SVD novícius és Pisztora Ferenc jelölt

A Nap, a hársfa és a folyók üzenete

A családi címert jó esetben örökli az ember. Püspökök esetében azonban személyes döntés a pajzs tartalma, a heraldika szabályainak figyelembevételével. Az ilyen alkotásokba sok minden van belesűrítve. Miniatur hitvallás és életrajz is egyszerre. Az új nagybecskereki püspök, Német László címere ilyen eszszencia. Sokat elárul tulajdonosáról, habitusáról, szülőföldjéről, illetve új egyházmegyejéről.

Egyszerű, áttekinthető, közérthető a kompozíció első látásra is. A teremtett világ szépségét, derűt és harmóniát sugároz, összhangban a pajzs

alatt elhelyezkedő szalagba írt latin idézettel, amelyet Dániel prófétától kölcsönzött (3,57), és magyarul így hangzik: „Áldjátok, az Úrnak minden művei, az Urat.”

A mező alsó karéjában vízszintesen négy-négy ezüst és piros hullámos sávot találunk, amelyek a Bánságra, vagyis az egyházmegye fekvésére, illetve tágabb értelemben a püspök szülőföldjére utalnak. Az ezüst sávok a Nagybecskereki Egyházmegye négy folyóját jelképezik, a Dunát, a Tiszát, a Temest és a püspöki székvároson átfolyó Begát. A Duna és a Tisza egyben a szülőföld, a Bánsággal szomszédos Bácska

határfolyója is. A sötétpiros sávok pedig a Délvidék termékeny földjét jelölik.

E gazdag talajból táplálkozó dús vegetációt és Német László természet iránti szeretetét, kertészkedési szenvedélyét egyszerre szimbolizálja a címerpajzs központi motívuma, a dús lombosított, évszázadokig élő, éppen virágzó hársfa, melyen otthonra találnak az ég madarai, és amelynek virágjából kiváló gyógyhatású tea készíthető. A püspök e szép növény kiválasztásakor arra is gondolt, hogy hársfából mennyi szép gótikus Madonna-szobor is készült Európá-szerte.

A címerpajzs felső eleme a mindent éltető és fényével besugárzó Nap, amely egyben a feltámadt Úr és az Eucharisztia, vagyis az oltáriszentség szimbóluma.

A püspöki címer további részei természetesen a pajzs mögé állított kereszt és a föllette látható zöld kalap a kétszer hat bojtjal.

Az első verbita misszionáriusra emlékeztek Pekingben

Santung tartomány szentjére, *Freinademetz Szent Józsefre* emlékeztek halálának századik évfordulója alkalmából január 25-én Pekingben, a déli székesegyházban. A templomot kínai és külföldi katolikusok töltötték meg. A gyönyörű történelmi templombelsőt virágdíszbe öltöztették és pompás dekorációval látták el. A székesegyház falai sokat mesélhetnek a katolikus egyház kínai történetéről... A területet, ahol felépítették, a kínai császár ajándékozta *Mateo Ricci* jezsuita atyának a jezsuita misszionáriusok munkájának elismeréseként. A templomot, melyet 1650-ben Ricci utóda, *Adam Schall SJ* atya építtet, kétszer felgyújtották (1775 és 1900); a jelenlegi épület pedig 1904-ből származik.

A Szent Freinademetz Józsefnek szentelt ünnepséget Auszria pekingi nagykövetének kezdeményezésére tartották. A szentmisére számos külföldi vendég érkezett, főleg Németországból, Ausztriából és Olaszországból. Jelen voltak katolikus kínaiak is, közöttük szerzetes nővérek. A

szentmisét jelenlétükkel kitüntették a diplomáciai testületek tagjai: Ausztria, Olaszország, Szlovákia, Lengyelország nagykövetei, továbbá német és holland diplomaták.

A székesegyház plébánosa, Cseng atya és öt káplánja közösen mutatták be a szentmisét; köztük volt a német és osztrák közösség káplánja, Michael Bauer atya is. A mise elején az egybegyűlteket az olasz

nagykövet köszöntötte, Szent Freinademetz Józsefről kínai és angol nyelven a Freinademetz családdal rokonságban álló *Evelin Woell-Zhang* osztrák hölgy emlékezett meg. Az ünnepi szentmise után az osztrák nagykövetségen fogadást tartottak, melyen a diplomáciai testületek tagjai és számos vendég vett részt.

Zwolski Jan, Kína

Ünnepi szentmise
Santung
Szent
Freinademetz
József
halálának
100. évfordulóján

Aki kínaiává akart lenni

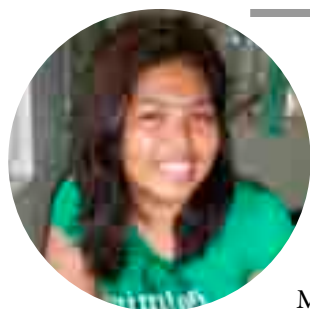
Miközben az egész világ az olimpiát rendező Kínára figyelt, a Dolomitokban nyaraló pápa lélekben szintén elzarándokolt a világ legnépesebb országába. Felkereste ugyanis a dél-tiroli hegyek között lévő kicsiny falut, ahol *Szent Freinademetz József*, Dél-Tirol egyetlen szentje 1852-ben született. A verbita rend első misz-

zionáriusa harminc éven át Kínában szolgált, negyvenezer személyt keresztelt meg és erős közösségeket hozott létre. Misszionáriusi tevékenysége sok újdonságot tartalmazott. Elengedhetetlenek tartotta, hogy a hitterjesztő európaiak minél alaposabban megismerjék és megértsék a kínaiak mentalitását, szokásait, az ősök iránti szinte vallásos tiszteletét. Élesen kritizálta az európai keresztények fölényes, kínaiakat lenéző viselkedését, fellépését. A magukat kereszténynek tartó európai birodalmak Kínában tevékenykedő polgári, katonai és kereskedelmi képviselőinek magatartását pedig igen gyakran kifejezetten keresztényietlennek ítélte, és ennek hangot is adott. Olyannyira megszerette ezt az országot, hogy nem is akart visszatérni Európába. Szállóigévé vált mondása: „Én a mennyországban is kínai szeretnék lenni.” Ötvenhat éves korában tífuszban halt meg. *VI. Pál* 1975-ben boldoggá, *II. János Pál* pedig 2002-ben szentté avatta az idén száz éve Kínában elhunyt verbita misszionáriust.

XVI. Benedek pápa zárandoklata a nagy apostolhoz mély tartalommal bíró üzenet Kína mai vezetőinek és a kínai katolikusoknak, akik még ma sem élhetnek vallásszabadságban. A világ legnépesebb országában a becslések szerint 12–13 millióan lehetnek katolikusok, az egyház az állami korlátozások ellenére dinamikusan fejlődik. Sok a hivatásuk, és a felnőtt megtérő.

Sz. Cs.

Az Arnold Janssen-hölgyek tanúságtétele

Már több mint egy éve vagyok a Fülöp-szigeteki misszióban, Cebu szigetén, ahol a verbiták 1935-ben vették át a „University of San Carlos” egyetemet, mely Ázsia legrégebbi iskolája. Utána a *Szent Arnold* által alapított másik két szerzetesrend is megalapított: az aktív misszionáló „kék nővérek” (Szentlélek Szolgálói) és a missziót állandó szentségimádással támogató „rózsaszín nővérek” (Szentlélek Szolgálói Örökimádó Nővérek). A missziós szerzeteseket sok világi támogatója, különböző szervezetekbe tömörülve. Most a Szent Arnold Plébánián működő „Arnold Janssen Ladies” (Arnold Janssen-hölgyek) nevű missziós imaközösséget szeretném bemutatni, mivel szeretnék felvenni a kapcsolatot magyar közösségeinkkel.

Az imaközösség összefonódik a Cebu egyik szegény külvárosában elhelyezkedő plébánia megalapításával, tudtam meg *Florenda Sabillano Matutimao* elnök asszonytól, aki négygyermekes édesanya. Eleinte nehéz volt összegyűjteni az embereket, hiszen ez a terület egy másik plébánia peremvidéke volt és az ottani atya ebbe az újonnan benépesült zugba ritkán tudott kijárni. Az emberek ahhoz sem voltak hozzászokva, hogy anyagi áldozatot vállaljanak a közösségért. Az alapító *Vic Uy* verbita plébános erőfeszítése láttán azonban húsz hölgy nagyszerű felajánlást tett. Személyenként ezer pesóval (4000 forint) járultak hozzá a plébániaalapításhoz. Az itteni viszonyok között ez ma is nagy pénz, de akkor különösen soknak tűnt! *Vic* atya arra kérte őket, hogy lelkileg is segítsék a plébánia megszervezésében: alakítsanak imaközösséget, mely a misszió ügyéért imádkozik és dolgozik! Legyen az új imaközösség égi pártfogója Szent Arnold Janssen, akinek tiszteletét (a többi verbita szenttel és boldoggal együtt) a tagok különös buzgalommal terjesztik.

„1997 decemberében indult a közösség – mesélte az elnök asszony. – Én csak 2001-ben csatlakoztam, és nemsokára elnökké választottak! Mivel otthon pontoságra és precizitásra neveltek, így az volt az első dolgom, hogy szabályzatot kapjon a közösség. Ezután bevezettük az egyenruhát is.” Szerénysége tiltja, hogy megemlítsék: bizony az ő családjuk adományozta a plébániának azt a telket, melyen most a templom és a plébániaépület áll, melyet *Vidal* bíboros „Szent Arnold Főegyházmezei Zarándokhelyé” nyilvánított, s így az egész országból fogadhat zarándokokat.

Mivel foglalkozik az imaközösség? Legfontosabb az imádság. Háromhetente gyűlnek össze a plébánián. Van egy nagyon szép, missziós lelkületű imarendjük,

a verbita missziós társaság saját imáival: ez különböztet meg őket a plébánián működő sok más közösségtől. Ebből a lelki forrásból merítve sokat tesznek a plébániáért. Sok a szegény ember, és annak ellenére, hogy nagy többségük meg van keresztelve, sokan mégsem járnak templomba. Nagyon kell a hithirdetés!

„Amikor a plébániának konkrét akciói vannak, akkor mi is megmozdulunk. Például gyűjtöttünk szociális célokra úgy, hogy a plébánián lévő huszonegy körzet jelöltek állít a Király, Királynő, Hercegnő, Kis Hercegnő címek elnyerésére. Amelyik körzet a legtöbb pénzt adja, annak a jelöltje lesz az év királya és így tovább. A királyné avatási ünnepet is mi rendezzük, ott is elég sok pénz jön össze. A bevételt átadjuk a plébános atyának, aki így hatékonyabban tudott segíteni a szegényeknek.”

Egy másik alkalommal meghívták *Jerry Orbos* verbita atyát, akit az egész szigetvilág gyógyító papként ismer. Gyakran szerveznek bingót, ami itt kedvelt társasjáték. A nevezési díjakból jelentős összeg folyik be. A nyerteseknek olyasmit kapnak, ami segíti a megélhetésüket. Legutóbb az első díj egy élő disznó volt, a második egy élő kecske, a harmadik pedig egy élő tyúk.

A plébánia területén huszonegy körzet van, mindegyikben egy-egy kápolna. A kápolnák búcsúnapjára kilencnapos novénával készülnek a helybeli hívek, hogy aztán nagy vigassággal üljék meg a védőszent ünnepét. Majdnem mindig (21 x 9 = 189 napon át) valahol fiesta (ünnep) van a plébánián, vagy ünnepi készülődés. De a legnagyobb fiesta a plébániatemplom két búcsúnapja: január 15., Szent Arnold ünnepe és október 5., Arnold szenttéavatásának az évfordulója. Ilyenkor Szent Arnold hölgyei igyekeznek mind a huszonegy

körzeti kápolnába eljutni, hogy előadásokat tartsanak a rendalapító, valamint a többi verbita szent és boldog életéről. A verbita jellegű ünnepeken és az előttük tartott kilencnapos novénákon az imaközösség a felelős templomdíszítésért. „Húsvétkor és karácsonykor is mi díszítjük a templomot és a plébániát, mi is takarítunk

olyankor – meséli büszkén az elnök asszony. – Liliomszínű ruhánk feltűnik a tömegben. Az embereket érdekli, hogy miért lettünk Szent Arnold-hölgyek. Akkor tanúságot teszünk!”

Az elnök asszony és egy másik Arnold Janssen-hölgy külön felajánlással is segíti a plébánia életét. Ez a Charity Clinic, a szegények ingyenes orvosi ellátása. Mivel a Fülöp-szigeteken működő több-biztosítás rendszer nagyon sújtja a szegényeket, a plébánia hetente egyszer ingyenes orvosi tanácsadást biztosít a környéken lakóknak. A két hölgy ápolóként segíti az orvos munkáját, teljesen ingyen. Míg ők a rendelésben asszisztálnak az orvosnak, a várakozó pácienseknek egy-egy másik Arnold Janssen-hölgy lelki előadásokat tart, hiszen nemcsak a testet kell gyógyítani, hanem a lelket is...

Rodrigo Salac verbita atya, a Szent Arnold Plébánia jelenlegi plébánosa nagyra értékeli az Arnold Janssen-hölgyek apostoli munkáját, kreativitását és áldozatkészséget. A csoport létszáma ma is állandóan nő. A harmincöt bejegyzett tag mellett sok-sok „szimpatizáns” is segíti munkájukat.

Amikor az elnök asszony meghallotta, hogy Magyarországon nagyszerű imaközösségek működnek, kért, hogy segítsék a kapcsolatteremtésben. Akit érdekel a kapcsolatfelvétel, kérem, keresse meg Gergely atyát.

Lányi Béla SVD testvér

A Vatikán engedélyezte Lugo püspök laicizálását

XVI. Benedek pápa engedélyezte, hogy San Pedro korábbi püspöke, Paraguay új államelnöke, Fernando Lugo visszatérjen az állandó laikus állapotban, ami előzmény nélküli egyháztörténelmi esemény. Felmentést kapott a cölibátus alól is, tehát még akár házasságot is köthet. Orlando Antonini nuncius a döntést indokolva azt mondta, „el kellett fogadni a nép akaratát”.

A Szentszék július 30-án hozta nyilvánosságra álláspontját Antonini nuncius által, miután a dokumentumot átadták Lugo elnöknek.

A pápa képviselője közölte, a dekrétum tartalmazza, hogy a Szentatya megadta a klerikusi állapot alóli felmentést, és felmentti minden papi, püspöki, verbita szerzetesi kötelezettsége alól.

A dekrétum a Szentszék Püspöki Kongregációjának válasza Fernando Lugo előző év december 18-i laicizálási kérelmére. Akkor az exszerzetes hangsúlyozta, hogy kérése „nem a papi szolgálatról és a szerzetesi életről való lemondást foglalja magába”.

A pápai dokumentum jelzi, hogy a Szentszék megpróbálta Lugót lebeszélni, hogy jelöltesse magát a köztársasági elnöki pozícióra, és január 20-án felfüggesztették a papi szolgálat végzése alól. Köztársasági elnökké választása azonban az ügy alapos felülvizsgálatát tette szükségessé az ország érdekében.

Az alapos vizsgálatok után, minden körülményt figyelembe véve, Őszentsége XVI. Benedek pápa megadta Lugónak a felmentést a klerikusi állapotból, és minden ahhoz kapcsolódó jog gyakorlása alól, egyidejűleg felmentette őt az Isteni Ige Társaságában tett szerzetesi fogadalmi alól, így a cölibátus kötelezettsége alól is, és minden kötelezettség alól, melyet a klerikusi állapot magával von.

A Szentatya buzdítja Lugót, hogy legyen hű a katolikus hithez, és éljen evangélium szerinti életet.

Az Apostoli Nunciatura ismertette az álláspontját Lugo új állapotáról és jelezte, hogy az egyházi eljárásnak ebben az esetben kizárólag kánoni és pasztorális okai vannak. Rávilágít, hogy az Egyház, anélkül, hogy lemondana prófétai szerepéről, továbbra is ápolja kapcsolatait a civil hatóságokkal a Gaudium et Spes konstitúció alapján, mely szerint „a politikai közösség és az Egy-

ház egymástól függetlenek és autonómok a saját területükön. Mégis, mindkettő, bár különböző megnevezés alatt, az emberiség személyi és közösségi hivatásának szolgálatában állnak.”

A sajtótájékoztatón a nuncius elmondta, hogy a klerikusi állapot elvesztése, mely Lugóval történt, azt jelenti a kánonjog szerint, hogy egy klerikus, aki lemond állapotáról, nem térhet vissza a klerikusi állapotba a Szentszék engedélye nélkül.

Lugo kijelentette, hogy szeretne visszatérni a hierarchiába, miután mandátuma lejár. Erről a témáról Antonini azt mondta, hogy a laikus állapotba való visszatérésnek végleges természete van, hacsak a felsőbb eljárók alapos vizsgálatok után úgy nem döntenek, hogy mégis visszatérhet. A nuncius ezzel lezárta a témát, és arra kérte az újságírókat, hogy öt év múlva térjenek rá vissza.

Mikor afelől kérdezték, hogy Lugo köthet-e házasságot, a nuncius hangsúlyozta, hogy felmentést kapott a cölibátus alól, ami azt jelenti, hogy a katolikus egyházban házasságot köthet.

Antonini azt mondta, hogy a felmentés, melyet a Vatikán adott Lugónak, példátlan, egy paraguayi rekord.

Arra a kérdésre, miként fogadta Lugo a Szentszék választát, azt felelte, hogy nagyon hálás volt, mivel pontosan ezt várta. Ezzel a felmentéssel Lugo már nem egy lázadó püspök, mert a nuncius szerint elfogadta a nép óhaját, mely túlnyomó többséggel választotta őt meg, és mert felismerte, hogy nem egyeztethető össze klerikusi állapotával az államelnöki pozíció. Az elnök a nunciussal közölte, hogy ő lélekben mindig pap marad, csak jogilag vált ismét civille.

A nuncius szerint a hierarchia számára fájdalmas tény, hogy egy testvér elhagyta a szolgálatot, mert a politikai szolgálatot fontosabbnak tartotta, de a felmentéssel megnyílt az a lehetőség, hogy Lugo meglátogassa a Vatikánt, és államelnöki fogadtatásban részesüljön.

ABC Digital – paraguayi napilap, 2008. július 31.

Misszióm: Isten dicsőségére és az emberek üdvösségének szolgálatára szentelt élet

Sokféle módon szentelhetjük életünket a misszióknak. Minden keresztény ember a krisztusi küldetéséből fakadóan misszionárius családjában, közösségében, munkahelyén. Nem annyira a szóbeli hithirdetés, mint inkább a hiteles élet példa a meggyőző a mai kor embere számára.

Vannak fiatalok, akik küldetésüket városuk, hazájuk, kontinensük határain túl is meg szeretnék osztani másokkal.

Verbita missziós atyák és testvérek nemzetközi közösségek tagjaiként dolgoznak Óceánia, Ázsia, Afrika, Amerika és Európa plébániáin, iskoláiban, kórházaiban, menekülttáborokban, szociális intézményeiben, hogy Krisztus minden ember szívében feltamadjon.

Ha szeretnéd közelebből megismerni a verbiták közösségét, szívesen válaszol kérdéseidre:

Ohoiledwarin Elias svd atya

cím: Szent Imre Misszióház

9730 Kőszeg, Park u. 1.

mobil: 06-30/570-5925

e-mail: hivatas@verbita.hu

web: www.verbita.hu

A Szentháromságról Nevezett Örökös Missziós Miseszövetség

A szentmise nem kötelesség, hanem lehetőség – mondta egy lelkipásztor. Lehetőség arra, hogy személyesen bekapcsolódjunk és másokat is behelyezzük Isten kegyelmébe, a Szentháromság szeretetháromszögébe, melynek következményeként talán észrevehetetlen vagy éppen konkrétan megtapasztalható módon életünk új fordulatot vesz.

Zabos Róbert svd testvér továbbra is várja új tagok jelentkezését:

cím: Missziós Titkárság

9730 Kőszeg, Park u. 1. Pf. 74.

tel.: 94/562-205 (munkanapokon délelőtt 9.00–11.00)

e-mail: misszio@verbita.hu

bankszámlaszám: 11600006-00000000-12713314

web: www.verbita.hu

A miseszövetség egyszeri 7000 Ft-os hozzájárulásával a szegény országok missziós munkáját segítjük.

Kérésre csekket és tájékoztatót küldünk!

Jó dolog segíteni

Kórházi gyakorlat az irgalmasoknál

A Betegápoló Irgalmasrend budai háza néhány éve lehetőséget nyújt fiatal szerzeteseknek, hogy bepillantást nyerjenek a kórházi életbe. Az irgalmasrendi testvérek határozott időre befogadnak más szerzetesbelleket a rend alapszabályai értelmében eredetileg zárt, a külvilággal szemben védelmet nyújtó közösségükbe. A lehetőséggel mostanáig a jezsuiták és a verbiták éltek, és küldték fiataljaikat kórházi gyakorlatra, mely az igényektől függően ápolási, illetve klinikai lelkigondozói szolgálatból áll. Gyakorlati idejének végéhez közeledve az ideiglenes fogadalmas *Tengan Sebastian* verbita testvér az irgalmasrendieknél szerzett tapasztalatairól számol be:

1975-ben születtem Ghánában és ott léptem be az Isteni Ige Társaságába. Az ott eltöltött négy év alatt végeztem el a noviciátust és filozófiát is hallgattam. Az első szerzetesi fogadalmak letevése után a tartományi tanács döntése alapján egy másik ghánai társammal együtt teológiai tanulmányok végzése céljából Magyarországra küldtek. Miután másfél évvel ezelőtt megérkeztem a budatétényi Názáret Missziósházba, a világ legkülönbözőbb részeiről származó testvéreimmel együtt késedelem nélkül nekiláttam a magyar nyelv tanulásának. Ősztől a Sapientia Hittudományi Főiskolán teológiát tanulok.

A kilenc hónapos intenzív nyelvtanfolyam után a képzésemért felelős előljáróm az irgalmasrendi testvérekhez küldött, akiknél régebben már három rendtársam vett részt gyakorlaton. Az én gyakorlati időm öt hónapig tartott. Hétfőtől péntekig napi nyolc órát dolgoztam betanított műtősként a kardiológiai osztály laboratóriumában. Feladatom a betegek műtetre való előkészítése és szállítása, a műtőhelyiség aktuális beavatkozásnak megfelelő berendezése és műtét utáni takarítása, a gépek és készülékek felületi tisztítása és fertőtlenítése, valamint a manuális eszközök sterilizálásra való előkészítése volt.

Kezdeti nehézségeim jobbára nyelvtudásbeli hiányosságaimból adódtak, melyeken új szavak gyors megtanulásával, szakmai fogások elsajátításával és a kommunikáció szelíd csodafegyvere, az udvariasság bevetése révén sikerült viszonylag gyorsan túltennem magam. Megfigyeltem, hogy ha a beteg nem csupán a beleegyező nyilatkozat aláírásával fejezi ki egyetértését a beavatkozással, hanem azt ő maga is határozottan akarja, azután pedig sorsát ugyanezzel a lelkülettel és orvosa iránti nagy bizalommal annak kezébe helyezi, megszűnnek a félelmei, és nem uralkodik olyan nagy feszültség a műtőben, könnyebben elérhető a műteti cél is: a szívritmuszavar pontos diagnosztizálása és megszüntetése. Ezen a felismerésem felbuzdulva az esetenként több óráig is elhúzódó beavatkozások alatt magamban sokszor azért imádkoztam, hogy Isten adjon a műtőasztalon fekvő betegnek rendületlen hitet, s így az egészség helyreállítására szerveződött csapatunk fáradozása se legyen hiábavaló. Munkatársaimmal igen jó kapcsolatba kerültem, melyet a kölcsönös elfogadó szeretet jellemezett. A háromfős irgalmasrendi közösség pedig – a hétvégék kivételével, amikor budatétényi rendházunkban voltam – az öt hónap folya-

mán mindent megosztott velem. Együtt laktunk, zsolozsmáztunk, étkeztünk, ünnepeltünk és a kikapcsolódásnak is megtaláltuk a közösségi formáit. A liturgikus feladatokból és a háztartási munkákból én is ugyanúgy kivettem a részemet, mint vendéglátóim. A klauzúra nyugalma és a mindennapos rózsafüzér-imádkozás a Szent István-kápolnában eredményesen szolgálták lelki növekedésemet. Kedves embereket ismertem meg és néhány új barátira is szert tettem. Mindig szeretettel fogok gondolni rájuk, kapcsolatteremtő készségem fejlődéséért is hálás vagyok nekik.

Összegezve az öt hónap alatt megélteket, elmondhatom, hogy a kórházi gyakorlat elérte a célját, és az irgalmasoknál szerzett tapasztalataim tovább szilárdították verbita életfilozófiámat: Jó dolog segíteni!

A beszélgetés a Betegápoló Irgalmasrend budai házában zajlott 2008. június 25-én.

Lejegyezte Koncz Asztrik OH

VERBITA BARÁTI KÖR

A **VBK** olyan **közösség**, melynek tagjai, bár nem feltétlenül ismerik egymást, mégis együtt imádkoznak nap mint nap a misszióért.

Felvételi díj nincs, viszont kérjük a jelentkezőket, hogy adják meg nevüket, születési idejüket és születési helyüket, valamint postacímüket **Zabos Róbert svp testvérnek**. Ő megküldi a felvételi igazolást és a misszióért végzendő, ajánlott rövid napi imádságokat. Ugyancsak küldi negyedévenként a *Világposta* című missziós újságunkat. **Halász Lajos atya minden hónap 15-én szentmisét ajánl fel a VBK tagjaiért és azok szándékaira.**

Missziós Barátok Találkozója

Szeptember utolsó vasárnapjától – a nyár elteltével – újrakezdődnek a budatétényi Názáret Missziósházban a missziós barátok havi találkozói.

Program:

- 17.15 szentségimádás és szentgyónás
- 18.00 szentmise
- 19.00 előadás, majd kötetlen beszélgetés agapé keretében

SZEPTEMBER 28.

A szentmise után két filmet nézünk meg közösen:

- „A Teremtés szigete” – dokumentumfilm **MÉSZÁROS FERENC** atyáról, aki az indonéziai Flores szigetén misszionárius
- Zambiában dolgozó nővérek

OKTÓBER 26.

Előadó: **NÉMETH MARIETTA**, a zugligeti missziós imaközösség tagja
Ahogy én láttam: egy magyar misszionárius élete Argentínában

NOVEMBER 30.

A szentmise celebránsa és előadó: **LANDO MODEST SVD** atya, a hajósi plébánia adminisztrátora – A magyar egyház egy indonéz plébános szemével

Bibliatábor

A Biblia éve alkalmából „Hadd jöjjenek hozzám a kicsinyek” mottóval rendezett a Pápai Missziós Művek és a verbita rend közös bibliatábort július 29. és augusztus 2. között a kőszegi misszióházban. Negyven gyermek vett részt tizenhat egyházközségből, munkánkat huszonhárom felnőtt, köztünk Assisi Szent Ferenc leányai segítették.

A Jóisten esőmentes szép napokkal ajándékozott meg bennünket. Mindenki nagyon jól érezte magát. Öröm volt egyre közelebből megismerni Krisztus tanítását előadások, bibliadráma és egyéb programok segítségével. Az egész tábor programja a Szentírásra alapult: a csoportoknak bibliai neveket adtunk, és nekik ezen nevek alapján kellett több előadásra készülniük. Szeretném pár résztvevő gyerek véleményét idézni:

„Ennél jobb táborban még nem voltam. Öt nap alatt nagyon sok mindent csináltunk, sokféle játékot játszottunk. Reggelente fölkelkor tornáztunk. Csütörtökön elmentünk a hegyek-

be, ott különféle vetélkedők voltak: vízivérseny, íjászat, a Bibliában szereplő állatok kitalálása. Nekem ezek közül az íjászat volt a legkönnyebb. A bibliadráma is jó volt, a Szentírásból kellett választani egy részt, és azt kellett előadni. A vezetők végig velünk voltak, és vigyáztak ránk. Nekem nagyon tetszett a tábor, és máskor is el szeretnék jönni.” (Soós László)

„Első nap kipakoltunk, és szétnézhattunk a tábor területén. Nagyon szép hely. Kisebb csapatokra osztódtunk, én a „Betlehembe” kerültem, Magdi néni vezetésével. Sok jó barátot találtam, nagyon örülök, hogy eljöhettek. Sokat imádkoztunk és tanultunk ezen az öt napon. Játékosan ismerhettük meg a bibliai történeteket, személyeket. Nekem ez a tábor nagyon sokat jelentett, és jövőre is mindenképp eljövök.” (Kóczyán Martina)

Sebastian SVD atya

Börtönüzenet

Gyermekkorom egyik „misztériuma” és álma volt az üvegbe zárt hajó. Hogyan tehetted azt oda be alkotója? Vagy pedig a hajó készült előbb, és valami furcsa módon köré tették az üveget? Végül is válasz híján elfogadtam pusztán létét, és a megfejtethetetlen titkok polcára került.

Egészen addig, míg egy ismeretlen baráttól érkezett egy csomag. A feladó Szűcs István Zsolt a sopronkőhidai börtönből. Ismeretlen, mert személyesen eddig még nem volt alkalmunk találkozni, viszont barát, mivel már lassan két éve rendszeresen levelet váltunk. Az ember azt várna, hogy egy börtönből érkezett levél panaszszal, nehézségekkel, problémákkal van teli. Az övé viszont az elmúlt időszak eseményeiről, örömeiről, találkozásokról szól, mindig egy-egy meglepetés kíséretében, mint például egy vers vagy egy faragott Szűzanya-kép. Az említett csomagot kibontva, mely jóval nagyobb volt az eddigi-eknél, elkerekedett a szemem: a megfejtethetetlen titkok polcáról előkerült a hajó, mely most még nagyobb titokká vált,

ugyanis nem üvegben, hanem egy nagy izozóban volt. Azóta olyan helyen van a kőszegi misszióházban, hogy bárki, aki bétér hozzám, irigykedve legalább ennyit mondjon: „ejha!” Én meg büszkén mesélem történetét.

Azt még hozzá kell tennem, hogy Zsolt több művészi alkotása kiállításokon is szerepelt már.

Zabos Robi SVD

Börtönlevél Sopronkőhidáról II.

*Nem kell, hogy alakot öltösn!
Nem kell a bizonyágtétel!
Nem kell meggyőznie engem!
Nem kell keresnem Őt mindenhol!*

*Mert tudom, mindenhol ott van!
Mert tudom, számíthatok rá, mikor eljön
az idő!*

*Mert tudom, Ő ismeri minden hajszálam!
Mert tudom, Ő nem hagyja, bajom essen!*

*De ki is Ő valójában? Merre forduljak?
Ő az, akire mindig is vártunk!
Ő az, akire mindig is vártam!
Ő az, aki megváltotta a világ bűneit!*

A sopronkőhidai börtönből a római katolikus hívek és ministráns testvéreim nevében kívánok Szekeres János atyánknak az Isteni Ige szeretetében áldott és nagyon boldog 76. születésnapot, sok erőt és jó egészséget!

Szűcs István Zsolt
Sopronkőhida, 2008. augusztus 11.

A zsámbé-
kival veteke-
dő nagyságú
és szépségű
XVI–XVIII. szá-
zadból való rom-
templomok hirdetik

a misszió embert próbáló nagyszerűségét Paraguay, Argentína és Brazília közös határvidékén, ahol Hirth Vilmos SVD vezetésével 15 fős magyar papi zárandokcsoport járt a közelmúltban.

E templomokat a tudatlannak tartott bennszülöttek építették az egyenként négy-öt ezer lelkes indián települések (redukciók) központjában, két-két jezsuita tanácsadó segítségével. Azonban a spanyol és portugál gyarmatosítók előbb-utóbb elpusztították a száz éven át virágzó városállamocskákat. Számukra ugyanis nem az indiánok felemelkedése, hanem kizsákmányolásuk volt a cél. S hogy még őrmeink gyarapodására megszerveződő, kereskedő, ipart és művészeteket magas fokon űző közösségeknek, a jezsuitákat ki is űzték a földrészről.

Címoldali képünk:
Sau Miguel redukció, Brazília

Reményik Sándor

A gondolat szabad

*Bilincs a kézen, az ajkon lakat,
De felhők felett, de vizek alatt
Örvénylik, szikráz, zúg a gondolat!*

*Legyen tanyám kietlen szirtorom
Vagy börtönöm pokolmély vártorony,
Én amit akarok, azt gondolom!*

*Ó, mi gyönyör, Ó mily Isteni kép:
Repülni! Dús képzeletem, ne félj,
Nem gátol ebben zsarnoki szeszély.*

*Repülj képzelmem, csillagokig szállj,
Az Isteneknek lángitalt kíndájl!
Durva őrszem rád nem rivallhat: „állj!”*

*Repülj, semmi se szegje kedvedet,
Repülj, szakítsd magadra az eget,
Építs, vagy ronts; neked minden lehet!*

*Repülj, oltsd ki a földi lángokat
És népesíts be új világokat,
Nincs porkoláb, aki meglátogat!*

*Öltözz hulló csillagok ezüstjébe,
Köd oszlopába, áldozat füstjébe,
Rögbe nem botolsz és nem lépsz tüskébe!*

*Te tövistelen téped a virágot
S nyomodba kémek serge meddően hágott,
Műhelyedben, Mester – téged ki látott?*

*Fölötted nincs Cézár, nincs Imperátor,
Se rongy tömeg, babért tépdadni bátor,
S nincs, aki Téged bekerít, határol.*

*Szabad vagy, mint úrben a fény sugar,
Szabad, mint a morajló tengerár,
S csak öntörvényed s korlát, határ.*

*Élet, Halál: minden beléd merül,
És bíróul fölötted ki sem ül,
Csak aki lát – az Isten egyedül.*

(Beküldte: Szűcs István Zsolt,
Sopronkőhida)

Ha sietsz, menj lassan – figyelmeztet bennünket a Fülöp-szigeteki közmondás, mellyel együtt Lányi Béla testvér üdvözetét küldte minden magyar missziós barátnak. Az egyre növekvő számú megfejtők közül a nyári rejtvény három nyertese: *Trizna* Lajos Balassagyarmatról, *Pataki Józsefné* Nagykanizsáról és *Gellért Anna* Érd-Parkvárosból. Gratulálunk! Nyereményeiket posztán küldjük el. Az őszi rejtvény megfejtésének beküldési határideje: 2008. november 5.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
2	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
3	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
4	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F
5	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A
6	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
7	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
8	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F
9	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A
10	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
11	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
12	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F
13	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A
14	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
15	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
16	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F
17	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A
18	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
19	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
20	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F